

Welkom Boek

Deel 2; Pedagogisch beleid

Welkom-Kind Z.O. Friesland
Willinge Prinsstraat 22
8421 PE Oldeberkoop

www.gastouder-friesland.nl
info@welkomkindfriesland.nl

0516-850338

Inhoudsopgave:

Inleiding	3
Visie	4
Wat is Pedagogiek	4
Emotionele veiligheid	4
Gelegenheid tot het bieden van persoonlijke competenties	5
Gelegenheid tot het bieden van sociale competenties	5
Normen en Waarden	6
Kinderen met etiketten	6
Wettelijke eisen locatie	6

Inleiding

Wij gastouders...

Wij zijn gastouder geworden omdat we van kinderen houden en plezier hebben in de omgang met kinderen.

We weten dat we als gastouder een verantwoordelijke taak vervullen.

Daar hebben wij ouders en kinderen iets te bieden: warmte, veiligheid, respect, inlevingsvermogen, ervaring, ondersteuning maar vooral het ZIJN. Een kind mag leren dat het er mag ZIJN, zoals hij of zij is.

We vangen kinderen op van ouders die een baan hebben, een studie of cursus volgen of om andere redenen opvang voor hun kinderen nodig hebben. De leeftijden van de kinderen variëren van 0 tot 12/13 jaar.

We zorgen ervoor dat we niet meer kinderen opvangen dan volgens de wet mag. Deze wettelijke voorwaarden staan vermeld op de laatste pagina in dit pedagogisch plan.

Wij zijn geregistreerd bij gastouderbureau Welkom-Kind Z.O. Friesland.

We vangen kinderen op in ons huis of in het huis van de ouders. Dat we officieel geregistreerd zijn, betekent dat ons huis (of het huis van de ouders) voldoet aan de wettelijke eisen zoals vermeld in de bijlage. Dit is uitgebreid gecontroleerd bij de intake en risico inventarisatie. (RI)

We hebben met gastouderbureau Welkom-Kind afspraken gemaakt omtrent de hygiënische omstandigheden (handelingen) en de veiligheid van ruimte waarin wij kinderen opvangen. Dit en hoe we omgaan met calamiteiten is vastgelegd in protocollen / documenten waarvan we kennis hebben genomen.

Bij de intake hebben we ook kennis genomen van het pedagogisch beleid van onze organisatie. We staan daarachter en handelen, ieder met onze persoonlijke stijl, in de geest van dit beleid. Dit zijn we overeengekomen in het intake gesprek met het gastouderbureau. Het vertrouwen in onze liefde voor kinderen, het plezier in omgaan met kinderen, onze pedagogische vaardigheden of potentieel, ons organisatietalent, waren voor gastouderbureau Welkom-Kind redenen om ons te registreren als gastouder.

Net zoals het omgaan met hygiëne en veiligheid zijn in de risico inventarisatie / checklists en de protocollen, krijgt het omgaan met kinderen concreet handen en voeten in dit pedagogisch plan. Het omschrijft de aard van ons pedagogisch handelen en dient als ondersteuning voor ons als gastouder en als ondersteuning van de dialoog over het pedagogisch handelen tussen ons en Welkom-Kind en ouders.

Dit plan geeft ons nog meer zelfvertrouwen door ons "gevoelsmatig weten" wat goed is voor de kinderen, aan te vullen met kennis over waarom we het zo goed doen. Ook zet het ons aan om bewust te blijven van "het waarom" van ons handelen en ons regelmatig de vraag te stellen: "Waarom doe ik dit zo en kan het ook anders?"

Items uit dit beleid kunnen een aanleiding zijn voor gesprekstof op bijeenkomsten van ons als

gastouders waar we met elkaar ervaringen uitwisselen. Op deze manier kunnen wij als gastouders onze pedagogische kwaliteit blijven verhogen.

Visie

Ieder kind is waardevol en heeft zijn eigen persoonlijkheid. Wij vinden het belangrijk dat een kind er mag ZIJN. Een kind mag zijn eigen plek in deze wereld innemen en vanuit kracht en liefde zelfvertrouwen opbouwen.

“Ik ben oké, jij bent oké. Samen zijn wij oké zoals we zijn. (gedachtengoed Kleuren-Wijs.)

Dit is ook wat wij proberen door te geven aan onze gastouders d.m.v. dit pedagogisch beleid en persoonlijke begeleiding.

Wat is Pedagogiek

Pedagogiek betekent opvoedkunde. Anders gezegd: hoe voed je kinderen op tot zelfredzame en zelfstandig functionerende personen.

Het eigen gezin is de basis waar het kind zich ontwikkelt. Verblijven in een gastgezin betekent dat een kind een (groot) deel van de tijd elders doorbrengt en dat de opvoeding, deels, daar plaats zal vinden.

In de kinderopvang maken we gebruik van de 4 pedagogische doelen van pedagoog Riksen Walraven.

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties
4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken

Welkom-Kind geeft geen kant en klare regeltjes over pedagogiek maar we proberen met dit pedagogisch plan d.m.v. uitleg en voorbeelden de gastouder handvaten te geven de taak van mede opvoeder zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren.

1. Emotionele veiligheid.

De emotionele veiligheid zegt veel over het gevoel. Dat emoties er mogen zijn. We veroordelen ze niet. Kinderen krijgen te maken met vele soorten emoties. Als gastouder is het de kunst om de kinderen te begeleiden met het accepteren en begrijpen van de emoties. En zo te zorgen voor een emotioneel veilige omgeving waardoor het kind open staat om te leren en te spelen.

Iedere emotie heeft een doel en wil je wat vertellen. Belangrijk is dat de emotie erkend wordt, zodat er naar geluisterd kan worden. De emotie zal een onderliggende behoefte tonen en het gaat juist om deze behoefte te leren ontdekken zodat we voor het kind ook op emotioneel gebied zorg kunnen bieden. Hij mag er zijn. Je mag boos zijn, of verdrietig of blij. Boosheid geeft een grens aan. "Tot hier en niet verder" En in boosheid zit kracht. Je mag krachtig zijn en je mag voor jezelf opkomen. Geen enkele emotie is goed of fout ze zijn er gewoon.

Daarnaast heeft emotionele veiligheid veel te maken met structuur en duidelijkheid die de gastouder aan het kind geeft. Hoe meer structuur en duidelijkheid de gastouder het kind geeft, hoe veiliger het kind zich zal voelen en hoe meer het kind zijn of haar emoties zal uiten. De gastouder kan dit op veel verschillende manieren laten zien. Ze kan dit doen door altijd het vaste gezicht te zijn wanneer de kinderen komen. Of wanneer het kind even moet wennen om de papa of mama binnen te laten en het kind zelf de jas en schoenen uit te laten doen. Wanneer alle kinderen er zijn kun je met elkaar de dag beginnen en bespreken, zo weten de kinderen waar ze aan toe zijn, dit kan een gevoel van veiligheid en rust geven. Sommige kinderen ervaren dit als prettig en kunnen hierdoor beter ontspannen, wat zich weer uit in het spelen en de omgang met andere kinderen. Een voorbeeld hiervan kan zijn:

- De dag met zijn allen beginnen aan tafel met liedjes zingen
- Lekker spelen en daarna fruit eten aan tafel
- Buiten spelen
- Brood eten
- Samen liedjes zingen en dan naar bed
- Koekje eten en nog even spelen
- Wanneer het tijd is, naar huis

Wat ook bijdraagt aan de emotionele veiligheid is het gevoel van samenzijn, voorbeelden hiervan zijn; samen eten, samen spelen, samen een taakje uitvoeren, vast ritueel van naar bed brengen, et cetera.

Het is ook van belang dat je als gastouder probeert om rekening te houden met hoe je een kind benadert, wanneer jij een slechte of goede dag hebt mag je dit benoemen naar het kind toe, maar blijf professioneel in je werk, behandel ieder kind gelijk en met evenveel liefde. Je kunt dit doen door naar het kind te luisteren en het kind te 'zien'. Ook in de omgang met andere kinderen ben jij op de achtergrond aanwezig. Ruzie maken mag en laat kinderen het ook proberen om het zelf op te lossen. Jij bent als gastouder belangrijk bij het begeleiden van het proces. Kies geen partij maar leer ze wat goed is en wat beter kan.

Het kan goed zijn om met de kinderen in gesprek te gaan direct na de gebeurtenis. Probeer op een eenvoudige manier de emoties met het kind te bespreken (dit kan door middel van rollenspel met poppetjes of knuffels). 'Wat gebeurde er?' 'Wat voelde jij?'

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het ontwikkelen van persoonlijke competenties omvat twee aspecten. Enerzijds de praktische / fysieke ontwikkeling maar voordat je hier toe komt moet je kind zelfvertrouwen ontwikkelen. Alleen een kind met voldoende zelfvertrouwen zal volledig tot bloei komen. Zowel fysiek als emotioneel.

We leven in een dualistische wereld. Dat wil zeggen dat we licht en donker kennen oftewel twee tegengestelden. Dit is goed want zonder het donker zouden we het licht niet kunnen zien en andersom. Zo werkt het ook bij mensen. Mensen hebben schaduw kanten en lichte kanten. De schaduwkanten stoppen we vaak weg. Vinden we niet fijn om aan anderen te laten zien. Daarmee wordt het eigenlijk beladen. Het is goed om kinderen op jonge leeftijd te leren dat we twee kanten hebben en dat dit goed is. Dat we het kunnen accepteren zoals het is. Het is niet goed of fout maar het is er gewoon. Als we dan nog een stapje verder gaan dan kunnen we iets leren van onze schaduw kant. Een voorbeeld; Stel, je vind jezelf dom maar wilt graag dat anderen je slim vinden. Dan zou het zo maar zo kunnen zijn dat je geen vragen van jezelf mag stellen omdat je denkt dat dit dom overkomt. Je gaat hiermee in je schaduw zitten. Je belemmerd jezelf. Van vragen stellen zal je alleen maar slimmer worden. Tevens accepteer je van jezelf dat je nog niet alles weet en mag groeien.

Een kind wat geleerd heeft dat het er mag zijn, dat het fouten mag maken staat stevig in zijn schoenen en staat ook open om meer dingen te leren. Groeien in het bewustzijn is leren van je "fouten". Wees hier niet bang voor, het doet geen afbreuk aan wie het kind is.

Ook op het gebied van de motoriek (lichamelijke bewegingen) maakt het kind een ontwikkeling door. Bij een baby begint het met rollen, hoofd optillen en dingen grijpen. Bij oudere kinderen maken we verschil tussen grove en fijne motoriek. Bij de grove motoriek denken we onder andere aan dansen, lopen en springen. Bij de fijne motoriek denken we onder andere aan knippen, kleuren en de pincetgreep. Het is belangrijk dat je als gastouder voldoende middelen hebt om de kinderen te stimuleren in de fijne en grove motoriek. Middelen voor de grove motoriek kunnen zijn: een speeltoestel buiten, een bal om mee te voetballen/over te gooien of rollen, fiets, muziek om op te dansen, kleurtjes/stoepkrijt om grote gebaren mee te maken. Middelen voor de fijne motoriek kunnen zijn: kleurtjes voor secuur tekenen en om de pengreep mee te oefenen, een puzzel die je met een greepje op de juiste plek moet plaatsen, een schaar om mee te knippen op bijvoorbeeld een getekende lijn, bestek om mee te (leren) eten, bouwstenen om een toren mee te bouwen. Ook de inrichting van je huis kan een stimulans zijn bij kinderen voor de grove en fijne motoriek. Denk aan buiten, aan de zandbak waarin ze zandkastelen kunnen maken of met auto's in kunnen rijden, te meten of te wegen hoeveel zand er in een emmer gaat. Ook de glijbaan of schommel kan een stimulans zijn, hierbij moeten ze hun lichaam gebruiken om een beweging voort te zetten. Het is fijn als er meer gastkinderen aanwezig zijn zodat je in kunt zetten op samen spelen en samen delen. Kleine kinderen leven nog in hun kleine wereldje en vinden het moeilijk om te delen. Als gastouder met meerdere kinderen kun je hier aan werken door spelletjes te spelen, bijvoorbeeld met de bal. Spelletjes met de bal zijn voor iedere leeftijd een goede oefening tot ontwikkeling. Van rollen en overgooien tot voetballen. Daarnaast zijn spelletjes met de bal ook goed voor de sociale ontwikkeling. Ze leren samen te werken door middel van over te gooien naar elkaar, naar elkaar te luisteren, te kijken naar elkaar en te wachten op elkaar tot ze de bal van de ander krijgen.

Als er meerdere gastkinderen zijn ontstaan er ook conflicten tijdens het spelen. Dit is een natuurlijk proces en hoort bij de persoonlijke ontwikkeling van een kind. Je kan hierbij 3 poses aannemen:

- de supporter (betrokken zijn en aanmoedigen van het goede)
- de coach (uitleggen begeleiden)
- de scheidsrechter (regels uitleggen en begrenzen)

Bekijk elke situatie en handel ernaar wat het beste bij jou past of wat jou gevoel zegt. Maar houdt altijd de veiligheid en de ontwikkeling van het kind voorop.

3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties

Als we aan sociale competenties denken dan bedoelen we dat een kind goed leert communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen. Belangrijk in dit proces is dat je helpt kinderen bestaansrecht te ontwikkelen. Kinderen leren op deze manier hun plek op deze wereld in te nemen. Jezelf accepteren is het belangrijkste in je omgang met anderen. Als je zelf niet mag zijn zoals je bent hoe zal je dan iemand anders kunnen accepteren zoals hij of zij is?

Samenwerken is gebruik maken van elkaars kwaliteiten. Iedereen is uniek. Iedereen heeft zijn eigen kleur, of anders gezegd, iedereen is zijn of haar eigen puzzelstukje en samen maken wij met zijn of haar unieke eigenschappen er een mooie legpuzzel van.

In dit proces komt het natuurlijk wel voor dat kinderen ruzie maken. Dat hoort erbij. Hoe ga je hier als gastouder mee om? Laat je het de kinderen zelf oplossen of spring je er direct boven op? In het vorige kopje is aangegeven dat je er op verschillende manieren naar kunt kijken en het kunt begeleiden. Wel is het goed voor de ontwikkeling van kinderen dat ze het zelf leren op te lossen. In hoeverre ze dat helemaal zelf kunnen hangt af van de leeftijd van het kind. Het is belangrijk dat je als gastouder hierin stuurt en begeleid. Benoem de situatie en de gevoelens van de kinderen en laat ze zelf met oplossingen komen met een beetje hulp van jou.

Er zijn ook verschillende groepsactiviteiten die bijdragen aan de sociale ontwikkeling, waarbij je elkaar beter leert kennen, beter leert begrijpen en elkaar moet helpen om verder te komen, een aantal voorbeelden hiervan:

- Een krant vasthouden, aan beide zijden een kind. Een bal op de krant leggen en die heen en weer laten rollen zonder dat hij eraf valt.
- Jutezak lopen, allebei met 1 voet in een vuilniszak en dan proberen om te lopen en niet te vallen.
- Cup cakejes bakken. Geef alle kindjes 1 taak en laat ze die uitvoeren. Uiteindelijk mogen ze de cup cakejes met zijn allen versieren.

Normen en Waarden

Normen en waarden zijn voor iedereen verschillend. Iedereen geeft vanuit zijn of haar eigen gevoel en opvoeding normen en waarden mee. Het geeft niks als een kind iets thuis wel mag, maar bij jou als gastouder niet. Zorg ervoor dat je dat duidelijk maakt aan het kind en consequent bent. Een kind kan dat onderscheid prima maken: van mama mag dit wel van gastouder Joke niet.... Er zijn natuurlijk een aantal zaken die voor de ouders wel belangrijk zijn om mee te geven ook al zijn de kinderen bij de gastouder. Bijv. bidden voor het eten. Zorg er voor dat je richting de ouders in gesprek blijft over de normen en waarden en geef aan waaraan je wel kunt voldoen en waaraan niet. Wees daar eerlijk in. Soms moet er een compromis gesloten worden.

Normen en waarden betekend ook dat er ruimte en respect is voor anderen. Gezinnen met een ander geloof of andere culturele achtergrond. Zie dit als een kans. Maak tijd vrij voor het leren kennen van de ander en zijn gewoonten en neem de andere kinderen hierin ook mee. Zo leer je de kinderen andere culturen en geloven te accepteren en waarderen.

Je hebt als gastouder ook je eigen regels. Zoals al eerder geschreven, een kind kan het onderscheid prima maken. Maar wat als het kind niet luistert, de regels overtreed. Hoe ga je hier mee om? Het is goed als een kind leert dat bepaald gedrag consequenties heeft. Als ik niet luister dan betekend dit dat ik bijvoorbeeld niet meer mee mag doen. Dit hoeft niet altijd een negatieve straf te zijn, probeer het op een neutrale manier te brengen.

Aan de andere kant, als een kind iets heel goed doet mag je dat benoemen! Je kan dit op meerdere manieren doen. Je kan zeggen: "oh wat goed van jou dat je dit gedaan hebt" maar je kan ook zeggen: "Wat goed dat je dit gedaan hebt, maar dat wist ik wel dat je dit kan" en je kan ook kijken naar de manier waarop een kind iets bereikt heeft. Hierbij zijn de laatste twee opties een meer opbouwende en stimulerende manier om een kind te belonen. Dit is van toepassing op wat oudere kinderen. Bij kleine kinderen is de eerste manier wellicht een betere optie. Is het moeilijk dan kan je ook nog gaan werken met een beloningstelsel met bijvoorbeeld stickers en kleine cadeautjes.

4. Kinderen met een beetje extra

PDD-NOS, Autisme, ADHD, AD, Asperger etc. Allemaal termen die we regelmatig horen. De kinderen die een dergelijke "diagnose" meegekregen hebben zijn niet anders dan "gewone" kinderen. Ze hebben echter een andere aanpak nodig en vragen andere aandacht.

Net zoals alle kinderen hebben ook deze kinderen behoefte aan veiligheid, een eigen plek, sociale vaardigheden, respect, leren omgaan met emoties, leren omgaan met dualiteit etc. Het is belangrijk dat ze een helder zelfbeeld krijgen van eigen talenten en beperkingen. Door het bewust zijn van je eigen talenten en vaardigheden is competitie niet meer nodig.

5. Wettelijke eisen Locatie

- De woning is ten alle tijde rookvrij. Ook eventuele aangrenzende garages
- Er is een aparte slaapruijnte voor kinderen tot 1,5 jaar.
- Er is voldoende speelruimte buiten en binnen.
- Er zijn voldoende functionerende rookmelders. Deze hangen op iedere verdieping aan het **plafond** (niet de muur!). Bij voorkeur ook 1 bij de droger. Combinatie melders (rook en koolmonoxide) zijn niet geschikt.
- Er is een risico inventarisatie gezondheid en veiligheid aanwezig.

Aantal kinderen Het maximum aantal kinderen wat tegelijk aanwezig mag zijn, is

- 6 kinderen in de leeftijd van 0 tot 12/13 jaar, inclusief eigen kinderen tot 10 jaar;
- 5 kinderen wanneer zij allen jonger zijn dan 4 jaar; inclusief de eigen kinderen tot 4 jaar;
- 4 kinderen jonger dan 2 jaar, waarvan maximaal 2 van 0 jaar, ook weer inclusief eigen kinderen van deze leeftijd.

Algemeen beleid van Welkom Kind :

- Bij voorkeur geen campingbedjes gebruiken. Indien dit niet anders kan dan in ieder geval geen extra matrasje in het bedje.
- Stopcontactplaatjes zijn niet meer noodzakelijk bij kinderen ouder dan 4 jaar
- Deuren met glas (anders dan veiligheidsglas) lager dan heuphoogte dient afgeplakt te worden indien er kinderen jonger dan 6 jaar opgevangen worden.
- Verklaringen van ouders anders dan vervoersverklaring dekken het risico niet voldoende af.